

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
ОПЕРАТИВНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ

Збірник тез науково-практичної конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ У СКЛАДОВИХ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ»**

*м. Харків
27 лютого 2024 року*

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
ОПЕРАТИВНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

КАФЕДРА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ

Збірник тез науково-практичної конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ У СКЛАДОВИХ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ»**

*м. Харків
27 лютого 2024 року*

«Актуальні питання роботи з персоналом у складових сектору безпеки та оборони» : Збірник тез науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 27 лютого 2024 року), Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2024. - 192 с.

Оргкомітет конференції:

Володимир Васищев: голова оргкомітету, кандидат педагогічних наук, доцент, начальник кафедри організації роботи з персоналом оперативного факультету Національної академії Національної гвардії України.

Володимир Пасічник: член оргкомітету, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри організації роботи з персоналом оперативного факультету Національної академії Національної гвардії України.

У збірнику представлено наукові доповіді у яких відображено узагальнений досвід роботи з персоналом, аспекти формування методологічного підґрунтя для вирішення проблемних питань морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки та оборони України. Публікується за матеріалами науково-практичної конференції «Актуальні питання роботи з персоналом у складових сектору безпеки та оборони», що відбулася в Національній академії Національної гвардії України 27 лютого 2024 року. Матеріали конференції будуть корисними науковцям/науковицям, викладачам/викладачкам закладів вищої освіти, керівникам/керівницям і працівникам/працівницям складових сектору безпеки і оборони. Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори.

Овсяннікова Яніна Олександрівна,

кандидат психологічних наук, старший науковий
співробітник, начальник навчально-наукової лабораторії
екстремальної та кризової психології науково-
дослідного центру Національного університету
цивільного захисту України

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ РОБОТИ З ПРОФЕСІЙНИМИ КОНТИНГЕНТАМИ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Війна в Україні підняла актуальність проблеми збереження психологічного здоров'я професійних контингентів сектору безпеки та оборони України на новий рівень [1].

Зазначимо, що виконання завдань за призначенням персоналом Державної служби з надзвичайних ситуацій (ДСНС) носить екстремальний характер і є небезпечним у будь-який час, особливо зараз під час військових дій, які тривають на території нашої держави. Рятувальники та інші працівники ДСНС стикаються з різними видами небезпек, що призводять до серйозної загрози для їхнього життя та здоров'я. Так, наприклад, під час виконання своїх професійних обов'язків, рятувальники стикаються з ворожим вогнем, вибухами та іншими видами бойових дій, в результаті чого можуть отримати серйозні травми та поранення. Також вони стають свідками жахливих подій та бачать наслідки війни, такі як поранені та загиблі люди, руйнування тощо.

Зазначені стресові фактори впливають на фізичний та психічний стан рятувальників, на їхню здатність виконувати свої обов'язки в умовах війни.

На фізичному рівні, стрес може призвести до збільшення ризику серцевих захворювань, гіпертонії, а також може погіршити загальний стан здоров'я. На психологічному рівні, стрес може викликати депресію, тривожність, посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) та інші психічні проблеми [2].

Безумовно, для забезпечення психологічного благополуччя рятувальників важливо надавати їм своєчасну психологічну допомогу. Під час надання

психологічної допомоги передбачаються як індивідуальна, так і групова форми роботи [2]. Групові та індивідуальні заняття можуть бути корисними для рятувальників, які стикаються зі значним психічним навантаженням та іншими психологічними труднощами. Ці заняття можуть допомогти рятувальникам зрозуміти, як впоратися зі стресом, а також знайти способи покращення свого психологічного стану.

В рамках групової форми роботи найбільш дієвими зарекомендували себе інтерактивні методи, в тому числі соціально-психологічний тренінг.

Так, науковцями навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології НУЦЗУ був розроблений та апробований спеціалізований соціально-психологічний тренінг для персоналу ДСНС. На базі Центру впровадження психотренінгових технологій було проведено цикл тренінгів для рятувальників, які виконують службові обов'язки в найнебезпечніших районах Харківщини та мають значне навантаження з ризиком для життя. Авторський спеціалізований соціально-психологічний тренінг, направлений на розвиток психологічних компетенцій, які сприяють підвищенню резильєнтності (життєстійкості) у співробітників ДСНС України.

Програма тренінгу складається із наступних блоків:

- Управління власними реакціями на стрес (навчання технік саморегуляції, які допомагають працівникам ДСНС України контролювати свої емоції, діяти об'єктивно та раціонально в стресових ситуаціях).
- Позитивне мислення (Рятувальники навчаються звертати увагу на позитивні аспекти різних ситуацій та зосереджуватися на можливостях, а не на проблемах. Це допомагає зберегти оптимізм та енергію навіть у важких ситуаціях).
- Впевненість у своїх силах (підвищення самооцінки та віра у власні можливості).

За результатами проведених тренінгів, можемо констатувати, що психоемоційний стан персоналу ДСНС з деокупованих територій стабілізувався.

Отримані навички в ході тренінгу сприяють збільшенню стійкості та витривалості у рятувальників.

Отже, надання кваліфікованої психологічної допомоги професійним контингентам сектору безпеки та оборони України є важливим для забезпечення їхнього психологічного благополуччя та здатності продовжувати виконання завдань за призначенням.

Список літератури:

1. Кокурн О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Олійник В.О., Хоружий С.М., Ларіонов С.О., Сириця М.В. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх сімей цивільними психологами: метод. посіб. К. : 7БЦ, 2023. 175 с.

2. Основи психореабілітації (в схемах та таблицях): навчальний посібник : у 2 ч. / В.В. Кердивар, М.І. Краснокутський, Я.О. Овсяннікова, В.М. Платонов, Д.С. Похілько, О.В. Тімченко // За заг. ред. проф. О.В. Тімченка. Х.: Вид-во НУЦЗУ, 2023. Ч.І. 360 с.

Олійник В'ячеслав Олександрович,

аспірант кафедри соціології та психології факультету №6
Харківського національного університету внутрішніх справ

ПОСТДОСВІДНЕ ЗРОСТАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ – УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ ЯК ЧИННИК ПОДОЛАННЯ УКРАЇНСЬКИМ СУСПІЛЬСТВОМ КОЛЕКТИВНОЇ ТРАВМИ ВІЙНИ

Постановка проблеми. Протягом десятиліття українське суспільство перебуває під тягарем травматичного досвіду російсько-української війни, спричиняючи посилення сучасної колективної травми. Найбільшого травматичного і стресового впливу зазнають безпосередні учасники – військовослужбовці, рятувальники, мешканці районів ведення бойових дій та окупованих територій, внутрішньо переміщені особи, сім'ї загиблих, поранених,

Королевич О.В. Посадовий та особистісний авторитет у контексті військового лідерства.....	48
Куркіна О.В., Пузирьов М.С. Обґрунтування актуальності розроблення науково-концептуальних засад запобігання та протидії дискримінації у системі підготовки фахівців для сил безпеки і оборони України.....	51
Литвинова С.А., Фівкін П.М. Транспортування та пошук тіл загиблих військовослужбовців у районі ведення бойових дій під час виконання завдань цивільно-військового співробітництва.....	54
Лук'яненко В.С. Існування кадрового менеджменту в складових сектору безпеки і оборони України.....	61
Лютий В.М. Робота із родинами військовослужбовців як складова підготовки військовослужбовця до виконання завдань: міжнародний досвід.....	66
Мусевич Р.Ю. Гендерний підхід у професійній взаємодії військовослужбовців. Виклики сучасності.....	71
Назаров О.О., Левченко А.С. Особливості стресостійкості персоналу ДСНС та його психологічного консультування в умовах війни.....	74
Овсяннікова Я.О. Інтерактивні методи роботи з професійними контингентами сектору безпеки та оборони України.....	78
Олійник В.О. Постдосвідне зростання військовослужбовців – учасників бойових дій як чинник подолання українським суспільством колективної травми війни.....	80
Павелко І.І., Заруцкий В.В. Фізична підготовка як засіб відновлення боєздатності.....	86
Павелко І.І., В'яткін Ю.О. Негативні та позитивні наслідки участі у бойових діях.....	90
Павелко І.І., Шуляр Д.І. Удосконалення змісту організації спеціальної психологічної підготовки особового складу розвідувальної роти.....	96
Павелко І.І., Норчук Ю.В. Завдання командира підрозділу розвідки на етапі відновлення боєздатності.....	100
Пасічник В.І., Савчук О.А. Психологічні особливості реалізації лідерської ролі військового керівника.....	104
Перелигіна Л.А. Особливості копінг-стратегії поведінки рятувальників в умовах воєнного стану.....	108

Науково-практична конференція, Національна академія Національної гвардії України.
27 лютого 2024 року, м. Харків

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОБОТИ З ПЕРСОНАЛОМ У СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ

Збірник тез науково-практичної конференції

Друкується в авторській редакції

Формат паперу 60×84/16. Ум. друк. арк. 4,7. Тираж 50 прим.

Видавець і виготовлювач Національна академія Національної гвардії України
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 4794 від 24.11.2014 р.
м. Захисників України, 3, м. Харків 61001